

JMÉNA DNŮ V TÝDNU VE VZTAHU K ANTROPOSOFII

Jména dnů v týdnu jsou odvozená od názvů planet, a to ze dvou linií. Jedna pochází z planetárních vtělení Země od Saturnu dál, druhá s postavením dnešních planet Sluneční soustavy. A tady je vidět, jak postavení dnešních planet souvisí s těmi bývalými vtěleními Země (alespoň formálně).

Od božstev se mimo dnů odvíjela i jména měsíců. Leden je někde nazýván podle boha římského Januse jako Január, únor je Február, což je odvozeno od dalšího jména boha Pluta, březen (něm. März) je od boha Marta atd.

Česká jména dnů jsou více neosobní. Pondělí je po neděli, úterý je odvozeno od staročeského vterý ve smyslu druhý (slovo vteřina také znamená "druhá", stejně jako sekunda z latinského secunda stejného významu středa je ve středu týdne, čtvrtek je čtvrtý, pátek je pátý den; sobota je odvozená od židovského sabatu a neděle od dne odpočinku.

Vztahy k bohům a planetám odrážejí latinské názvy dnů, které ve své většině přešly i dalších románských jazyků. Germánské jazyky pak místo antických božstev dosadily na některých místech bohy svoje.

	PLANETA	LATINSKY	ITALSKY	ŠPANĚLSK Y	FRANCOUZS KY
PONDĚLÍ	MĚSÍC	Dies Lunae	Lunedí	Lunes	Lundi
ÚTERÝ	MARS	Dies Martis	Martedí	Martes	Mardi
STŘEDA	MERKUR	Dies Mercurii	Mercoledí	Miércoles	Mercredi
ČTVRTEK	JUPITER	Dies Iovis	Giovedí	Jueves	Jeudi
PÁTEK	VENUŠE	Dies Veneris	Venerdí	Viernes	Vendredi
SOBOTA	SATURN	Dies Saturni	Sabato	Sábado	Samedi
NEDĚLE	SLUNCE	Dies Solis	Domenica	Domingo	Dimanche

V románských jazycích je patrná změna v případě soboty a neděle. Sobota je odvozená od židovského sabatu. Den Slunce je změněn na den Páně, tedy Boha. Sedmého dne Bůh odpočíval, takže tento den je jeho, a navíc Bůh se dá spojit ze všech planet právě se Sluncem. I francouzské dimanche se vyvinulo z didominica.

	PLANETA	NĚMECKY	ANGLICKY
PONDĚLÍ	MĚSÍC	Montag	Monday
ÚTERÝ	MARS	Dienstag	Tuesday
STŘEDA	MERKUR	Mittwoch	Wednesday
ČTVRTEK	JUPITER	Donnerstag	Thursday
PÁTEK	VENUŠE	Freitag	Friday
SOBOTA	SATURN	Samstag	Saturday
NEDĚLE	SLUNCE	Sonntag	Sunday

Germánským jazykům je společné pondělí odvozené od Měsíce/Luny, něm. der Mond, ang. Moon.

Úterý pochází od boha práva a války zvaného starogermánsky Tiu, Ziu, vikinsky Týr.

Středa je v angličtině odvozená od hlavního boha Wodana (německé Mittwoch znamená stejně jako v češtině střed týdne).

Čtvrtek je odvozen od boha Donara/Thora, což je stejně jako Jupiter vládce hromu.

Pátek je odvozen od bohyně Freyji, což je stejně jako Venuše bohyně lásky.

Sobota je v angličtině odvozená přímo od římského Saturna, v němčině podobně jako ve francouzštině od židovského sabatu (od sambaztag na Samstag).

Neděle je odvozená od Slunce, něm. die Sonne, ang. Sun.

Wodan je ztotožňován s římským Merkurem, na rozdíl od něj je hlavou celého panteonu, oběma je ale společný pohyb mezi světem a zászvítím, oba jsou také průvodci zesnulých duší. Oba bohy pak spojují středověcí kronikáři. Langobardský kronikář Paulus Diaconus psal kolem r. 800: „Wodan ... je pak nepochybně ten, koho Římané nazývají Mercurius, a všechny germánské kmemy ho uctívají jako boha.“ (<https://argo.cz/knihy/dejiny-langobardu/> , s. 45)

A Geoffrey z Monmouthu kolem r. 1150 k příchodu Sasů do Británie: „Ctíme bohy našich předků, Saturna, Jova a další, kteří řídí tento svět. Především však Merkura, kterého v našem jazyce nazýváme Wodan. Jemu předkové zasvětili den v týdnu, který až dodneška nese jeho jméno Wednesday. Hned po něm uctíváme bohyni ze všech bohyní nejmocnější jménem Frea, po níž má jméno den pátý Friday.“ (<https://argo.cz/knihy/dejiny-britskych-kralu/> , s. 104)

Slovanské jazyky jsou o tyto odvozeniny ochuzené. Pouze někde se dá dočíst, že čtvrtek se možná nazýval i perundan podle hromovládného boha Peruna.

VTĚLENÍ ZEMĚ

Planeta Země prodělala a prodělá další vtělení, všechny nesou planetární názvy. Linie vtělení podle Steinera je Saturn – Slunce – Měsíc – Země – Jupiter – Venuše – Vulkán. To jde přesně v linii dnů v týdnu počínaje sobotou, která vládne Saturn, neděli vládne Slunce, pondělí Měsíc, Zemi zatím ponecháme, čtvrtku vládne Jupiter, pátku Venuše a místo Saturna nastupuje nově Vulkán.

Vynechána byla Země a dny úterý a středa, které jsou zasvěceny Marsu a Merkuru. To ale plně zapadá do Steinerova výkladu, kde první polovina zemského vývoje je ovlivněná Marsem a druhá Merkurem: „Z přednášky „Krev je zcela zvláštní šťáva“ víme, že naše já je v intimním vztahu ke krvi. Krev nebyla v lidském těle dříve, než se vtělilo já, takže tato červená lidská krev souvisí s vývoje Země samé.

Krev by se nemohla vytvořit, kdyby se Země na své cestě vývojem nesečkala s jinou planetou, s Marsem. Dříve Země železo neměla, nebylo ani v krvi. ... Pro vývoj Země je v první polovině zemského bytí rozhodující vliv planety Marsu, právě tak jako v druhé polovině vliv planety Merkuru.

Mars daroval Zemi železo a vliv Merkurův se na Zemi jeví tím, že duši stále více osvobozuje, takže se stává stále nezávislejší. V okultismu chápeme zemský vývoj tak, že mluvíme o dvou polovinách tohoto vývoje, o polovině marsické a merkurské.

Zatímco ostatní jména značí vždy celou planetu, vývoj zemský nazýváme Mars-Merkurem. Těmito názvy nemíníme dnešní hvězdy.“ (Tajné učení Rosikrucianů, s. 70 - <https://www.databazeknih.cz/knihy/tajne-uceni-rosikrucianu-108775>)

Max Heindel v knize Rosenkruciánská kosmokoncepce (<https://www.cbdb.cz/kniha-353513-rosenkrucianska-kosmokoncepce>) to tak popisuje taky a ještě doplňuje účel Merkuru: „Můžeme dokonce poznamenat, že jako Mars polarizoval železo, tak Merkur polarizoval kov, nesoucí jeho pojmenování (=rtuť) a tento kov svým chováním docela dobře reprezentuje zmíněnou tendenci separace hmotného těla a ducha – tedy duchovní osvobození.

Obávaná choroba, syfilis, je příkladem podmínek, kdy je tělo v těle poutáno a vězněno až za hranice únosnosti. Jisté množství rtuti tento problém zmírňuje, přispívá k ochabnutí tělesného pouta a dává tak egu poměrnou svobodu, které se těší každý normální člověk. Ovšem na druhou stranu, přemíra rtuti způsobuje paralýzu a lidské tělo poškozuje.

Páni Merkuru učili člověka vcházet a vycházet ze hmotného těla podle vlastní libosti; projevat se ve svých vyšších vehikulech nezávisle na hmotném těle, aby toto plnilo úlohu milého příbytku k odpočinku namísto pevně uzamčeného žaláře - mělo se stát užitečným nástrojem a nikoliv zbytečnou přítěží.

Proto se okultní věda zmiňuje o Zemské periodě jako o období marto-merkurovském.“
(s. 178)

POSTAVENÍ SOUČASNÝCH PLANET

Steiner i Heindel píší, že názvy dnů jsou odvozeny od zmíněných vtělení planety Země, nikoli od aktuálních planet na obloze. Nicméně nějaké pojítko mezi oběma řadami je, což je vidět na pořadí planet ve vzdálenosti od Země. Zemi je nejbližší Měsíc, následují Merkur, Venuše, Slunce, Mars, Jupiter a Saturn. První den v týdnu je pondělí a tomu odpovídá nejbližší planeta, tedy Měsíc. Tady nastává jedna disproporce, není to tak, že by druhá planeta vládla druhému dni v týdnu (stylem 1, 2, 3), ale následující planeta vládne až pozítří (stylem 1, 3, 5). Druhá nejbližší planeta Merkur vládne třetímu dni, tedy středě, třetí nejbližší planeta Venuše vládne dva dny poté, tedy pátku; Slunce dva dny po pátku, tedy neděli, Mars dva dny po neděli, tedy úterý, Jupiter dva dny po úterý, tedy čtvrtku, a Saturn dva dny po čtvrtku, tedy sobotě. Nápadné je, že Slunce jako hlavní planeta tu stojí přesně veprostřed. K této symbolice planet jsem ještě narazil na výklad, že Saturn jakožto vládce času a poslední planeta Sluneční soustavy uzavírá jak soustavu, tak i týden.

STŘÍDÁNÍ ARCHANDĚLSKÝCH VLÁDCŮ ČASU

Podle tohoto planetárního pořadí se dá ještě odvodit systém střídání archandělských duchů času. Dnes je vládcem velkého, 354-letého cyklu Michael a menšího, 72-letého cyklu Zachariel. Tabulkový přehled podle Emila Páleše zde na str. 9 - https://sophia.sk/.../files/Angelologie_dejin_2_cz.pdf

Menší cykly kopírují pořadí planet od Země – Měsíc (archanděl Gabriel), Merkur (Rafael), Venuše (Anael), Slunce (Michael), Mars (Samael), Jupiter (Zachariel) a Saturn (Orifiel).

U velkých cyklů jdou vládci planet přesně opačným směrem, než jak jdou při řazení dnů v týdnu. Dny v týdnu mají linii – Měsíc (pondělí) – Mars (úterý) – Merkur (středa) – Jupiter (čtvrtek) – Venuše (pátek) – Saturn (sobota) – Slunce (neděle); archandělé mají linii, když začneme dnešním vládcem času Michaelem – Michael (archanděl Slunce) – Orifiel (Saturn) - Anael (Venuše) – Zachariel (Jupiter) – Rafael (Merkur) – Mars (Samael) - Gabriel (Měsíc).